

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/398/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112231635
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4112231635.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobkyne: O. F., bytom N. XXX, zast. Advokátska kancelária JUDr. René Hudzovič, s.r.o., so sídlom Nitra, Štefánikova tr. 49, v mene a na účet ktorej koná konateľ JUDr. René Hudzovič, proti žalovanému: Allianz-Slovenská poisťovňa a.s., so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o zaplatenie sumy 23.529 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 23. 04. 2015 č. k. 25C/140/2012 - 301 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, okrem jeho zamietajúcej časti, m e n í takto:
Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 5.928,60 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku žalobu z a m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %.

Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 355,50 eura Okresnému súdu Nitra do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť trovy štátu v sume 63,95 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku Okresnému súdu Nitra.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť trovy štátu v sume 641,85 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku Okresnému súdu Nitra.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 19.812 eur do 3 dní od jeho právoplatnosti z titulu zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovanému uložil zároveň povinnosť zaplatiť súdu prvej inštancie súdny poplatok v sume 1.188,50 eura a trovy štátu v sume 620,02 eura do 10 dní od právoplatnosti rozsudku a povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania k rukám jej právneho zástupcu v sume 5.265,79 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že žalobkyňa sa žalobou domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 14.821,50 eura z titulu zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej „SSU“), pričom prvýkrát vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 27. 11. 2012, ktorým žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 12.209,80 eura, keď akceptoval 40 % zvýšenie SSU. Vo vyhovujúcej časti bol jeho rozsudok odvolacím súdom zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, a preto v intenciách zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu doplnil dokazovanie najmä znaleckým posudkom znalca MUDr. Gustáva Škodáčka č. 42/2014. Vyšiel zo zistenia, že dňa 27. 09. 2009 pri dopravnej nehode,

ktorú zavinil S.. N. K., za čo bol i uznaný vinný rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 6T/116/2011-518 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 3To/38/2012 žalobkyňa utrpela poškodenie zdravia a JUDr. N. K. bol zaviazaný zaplatiť jej sumu 48.086,36 eura titulom bolestného, SSU, nákladov liečenia a náhrady škody. Pri náhrade za SSU sa vychádzalo z lekárskeho posudku MUDr. Šimona Kónyu, podľa ktorého bodové ohodnotenie SSU žalobkyne predstavovalo 2050 bodov s tým, že žalobkyňa bola rok práceneschopná, absolvovala viacero operácií, 57 dní bola hospitalizovaná, 36 dní na liečení a následne Sociálna poisťovňa rozhodla o invalidite žalobkyne v rozsahu 65 % a od 11. 03. 2011 v rozsahu 70 %, ktorý stav je v súčasnosti nemenný. Uviedol, že znalec MUDr. Gustáv Škodáček v znaleckom posudku ohodnotil SSU žalobkyne počtom 2350, keď rozšíril SSU žalobkyne o položku 304c zodpovedajúcu 300 bodom. Podaním zo dňa 03. 10. 2014 žalobkyňa rozšírila žalobu o túto položku v sume 4.944 eur, ako aj zvýšenie SSU o 50 % z tejto položky v sume 2.472 eur, a tiež pri určení zvýšenia náhrady za SSU v rozsahu pôvodných 2050 bodov požadovala vychádzať z hodnoty jedného bodu vo výške 15,72 eura stanovenej v roku 2012, v ktorom bol jej zdravotný stav podľa znalca ustálený. Právne svoje rozhodnutie oprel o ust. § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 4 a nasl. zák. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za SSU, ako i § 15 ods. 1, 2 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. S ohľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným posudzoval jej dôvodnosť opierajúc sa o ust. § 106 ods. 1, 2 OZ a dospel k záveru, že nárok žalobkyne premlčaný nie je. V tejto súvislosti poukázal na to, že poškodený má možnosť si nárok na zvýšenie SSU uplatniť v 2-ročnej subjektívnej lehote, pričom objektívna 3-ročná lehota v prípade škody na zdraví neplatí. Dôvodil, že subjektívna lehota začne plynúť, keď sa poškodený dozvie, kto zodpovedá za škodu, a keď vie o škode, avšak vedomosť poškodeného musí vychádzať z objektívnych podkladov. Mal za to, že objektívne sa žalobkyňa mohla dozvedieť o zodpovednosti konkrétnej osoby po právoplatnom rozsudku Okresného súdu Nitra v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre o vine S.. N. K. za spôsobenú nehodu, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25. 04. 2012, pričom žalobkyňa podala žalobu do 2 rokov od právoplatnosti rozhodnutia o vine zodpovednej osoby. Za podstatný faktor vedomosti o škode označil vedomosť o výške škody s tým, že o následkoch dopravnej nehody a nárokoch na náhradu škody z titulu SSU sa žalobkyňa mohla dozvedieť až po vypracovaní lekárskeho posudku o SSU. Prezentoval názor, že laik nemôže vedieť, kedy je zdravotný stav ustálený, pričom žalobkyňa bola po úraze práceneschopná a následne potrebovala riešiť existenčné problémy a bežná prax je, že sa posudok robí najskôr 1 rok po vzniku škody, teda od úrazu. Považoval za neprimerane tvrdé a v rozpore s dobrými mravmi ako aj bežnou praxou poisťovní, ak by žalobkyňa si mala dať vypracovať posudok o SSU skôr ako rok po úraze. Konštatoval, že nehoda sa stala dňa 27. 09. 2009, lekársky posudok o SSU žalobkyne bol vypracovaný dňa 16. 11. 2009 a žaloba bola podaná dňa 21. 09. 2012, z čoho vyvodil, že žalobkyňa si uplatnila nárok včas a tento nie je premlčaný. Argumentoval tiež, že podľa znaleckého posudku bol zdravotný stav žalobkyne ustálený dňom 24. 10. 2012, ktorý bol dňom, kedy bolo možné definitívne ohodnotiť SSU, pričom ide o neskorší dátum, ako bol žalobkyňi vypracovaný lekársky posudok o SSU. Uzavrel preto, že ohľadne 2050 bodov SSU je potrebné vychádzať z dátumu prvého posudku, od ktorého sa žalobkyňa mohla dozvedieť o škode a o jej výške. Uzavrel, že odo dňa vyhotovenia lekárskeho posudku dňa 16. 11. 2010 do podania žaloby neuplynula premlčacia doba a v tomto smere neakceptoval návrh žalovaného na doplnenie dokazovania majúca za to, že zdravotný stav žalobkyne možno považovať za ustálený dňom 24. 10. 2012, ako to bolo preukázané znaleckým posudkom, a ktorú skutočnosť žalovaný ani hodnoverne nespochybnil s tým, že skutočnosť, že v znalec a posudkový lekár sa nezhodli na čase ustálenia zdravotného stavu žalobkyne, na rozhodnutie nemá žiaden vplyv. Následne hodnotil dôvodnosť žaloby, podľa ktorej žalobkyňa požadovala 50 % zvýšenie SSU určené lekárskeho posudkom, podľa ktorého bodové ohodnotenie SSU bolo 2050 bodov, ktoré žalovaný žiadnym relevantným spôsobom nespochybnil a náhradu za SSU žalobkyňi i vyplatil. Opierajúc sa o názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v jeho rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/212/2010 akcentoval, že podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. uznanie invalidity je dôvod hodný osobitného zreteľa pre zvýšenie SSU, čo znamená, že aj keby žiaden iný dôvod na zvýšenie SSU neexistoval, postačuje samotná invalidita poškodeného a je na úvahe súdu, ako vyhodnotí následky úrazu na poškodených a ich vplyv na ich ďalší život. Dospel k záveru, že preukázanou invaliditou u žalobkyňi v rozsahu 70 % vznikol dôvod pre zvýšenie SSU o 35 % podľa matematického prepočtu, avšak nevychádzal z neho a s ohľadom na obmedzenia žalobkyne v osobnom, športovom, spoločenskom, kultúrnom a pracovnom živote, žalobkyňou konkrétne špecifikované a potvrdené i svedkyňami O. F. a K.. J. G., priznal žalobkyňi zvýšenie SSU o 40 %. V tomto smere zvýraznil, že úraz mal pre žalobkyňu trvalé následky, jej zdravotný stav sa nemení, je predpoklad jeho zhoršovania a následky s tým spojené žalobkyňu negatívne ovplyvňujú vo všetkých sférach života. Zdravotný stav si vyžaduje i zvýšenie finančných

nákladov žalobkyne na udržanie jej stavu, ktoré všetky skutočnosti potvrdil i znalec v znaleckom posudku. Úraz sa stal žalobkyni v najproduktívnejšom veku, žalobkyňa je živnostníčka, i keď sa snaží pracovať v rovnakej oblasti ako pred úrazom, má obmedzenia plnohodnotne si plniť svoje pracovné povinnosti samostatne. V dôsledku úrazu uplatnenie žalobkyne oproti stavu pred úrazom je v osobnom, spoločenskom i pracovnom živote navždy sťažené a žalobkyňa má pred sebou dlhé roky života spojené so zhoršeným stavom. Poukázal tiež na Ústavu SR, podľa ktorej všetci občania sú si rovní, a preto nemožno vzhliadať na to, či je niekto vrcholový športovec alebo tzv. celebrita, keďže každý občan má nárok, aby pri splnení objektívnych skutočností dosiahol maximálne zvýšenie SSU, keď iný pohľad by znamenal porušovanie základných ľudských práv žalobkyne, ktorej nemôže byť na neprospech, že má záujem pracovať, či integrovať sa do spoločnosti. Vyjadril presvedčenie, že ktokoľvek, kto by sa dokázal vžiť do situácie žalobkyne i bez štipky empatie, by objektívne o nižšom nároku ako o 50 % zvýšení SSU ani neuvažoval. Za primerané zvýšenie SSU preto považoval s ohľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa v rozsahu 40 % a teda vo väčšej miere ako rozhodol vo svojom skoršom rozsudku, ktorým priznal žalobkyni zvýšenie o 40 %, ktoré mala žalobkyňa vyplatené pri hodnote bodu 14,89 eura. Pokiaľ sa žalobkyňa domáhala hodnoty bodu 15,72 eura podľa času, kedy bol znalcom ustálený jej zdravotný stav, mal za to, že tak ako pri určení SSU, ktoré bolo vyplatené pri hodnote bodu 14,89 eura, je potrebné i pri zvýšení SSU vychádzať z rovnakej hodnoty bodu a to i vzhľadom k tomu, kedy sa žalobkyňa dozvedela o výške škody podľa lekárskeho posudku o SSU, čo potom predstavuje sumu 12.209,80 eura. Ďalej uviedol, že znalec určil väčší rozsah bodového ohodnotenia SSU žalobkyne o 300 bodov, znalecký posudok bol žalobkyni doručený dňa 01. 10. 2014, kedy sa dozvedela o tejto škode a do rozšírenia žaloby preto neuplynula 2-ročná premlčacia doba, z ktorého dôvodu ani v tejto časti nepovažoval nárok žalobkyne za premlčaný. Žalobkyni preto priznal i sumu 4.944 eura za SSU a to za 300 bodov po 16,48 eura/bod v zmysle § 5 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z. z., ako i zvýšenie náhrady za SSU z takto navýšeného počtu bodov na tom istom skutkovom a právnom základe v rozsahu 40 %, čo predstavuje sumu 1.977,60 eura. Za dôvodný tak považoval nárok žalobkyne v rozsahu 19.131,40 eura, ktorému preto vyhovel a nad uvedenú sumu žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol. Dodal, že v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 25C/141/2012 sa žalobkyňa domáha zvýšenia SSU na základe iného posudku a podľa iných diagnóz, ako v tomto konaní a vo veci sp. zn. 7C/173/2013 sa domáha finančného zadosťučinenia z iného právneho dôvodu a to ochrany osobnosti, a preto tieto nároky v tomto konaní pri priznaní finančnej sumy nezohľadňoval. O náhrade trov štátu rozhodol podľa § 148 OSP a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu v sume 770,02 eura vzniklé v súvislosti so znaleckým dokazovaním, poukazujúc na úspech žalobkyne v konaní a skutočnosť, že výška plnenia záležala od úvahy súdu, ako i na skutočnosť, že znaleckým posudkom sa preukázala nesprávnosť názoru žalovaného. Žalovanému tiež uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu prvej inštancie súdny poplatok v súlade s § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, keďže žalobkyňa bola od platenia súdnych poplatkov oslobodená a žalovaný bol v konaní neúspešný v rozsahu priznanej sumy s tým, že výšku poplatku určil podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov v sume 1.188,50 eura. Rozhodnutie o trovách konania založil na ust. § 142 ods. 3 OSP a úspešnej žalobkyni priznal právo na náhradu trov konania z priznanej sumy, ktorá závisela od úvahy súdu, resp. žalobkyňa mala neúspech v nepatrnej časti. V tomto smere poukázal na to, že žaloba bola podaná dôvodne s ohľadom na existenciu posudku o SSU, žalovaný uznal časť nároku avšak k podpisu dohody medzi účastníkmi nedošlo, a preto žalobkyňa nemala inú možnosť, len podať žalobu na súd. Žalobkyni preto priznal náhradu trov konania, reprezentovanú trovami právneho zastúpenia v celkovej sume 5.265,79 eura, pozostávajúcej z 10 úkonov právnej služby po 287,14 eura, 4 úkonov po 353,54 eura, 5 x režijný paušál po 7,63 eura, 4 x po 7,81 eura, 1 x 8,04 eura a 3 x po 8,39 eura spolu s 20 % DPH v súlade s vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci.

3. Tento rozsudok okrem jeho zamietajúcej časti napadol odvolaním žalovaný dôvodiac, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom vyhodnotení dôkazov a následnom nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, eventuálne jeho zmenu a zamietnutie žaloby žalobkyne a nepriznanie jej náhrady trov konania. Poukázal na to, že súd prvej inštancie svojim prvým rozsudkom priznal žalobkyni sumu 12.209,80 eura ako 40 % zvýšenie SSU za 2050 bodov pri hodnote jedného bodu 14,89 eura a vo zvyšku žalobu, týkajúcu sa sumy 2.611,70 eura zamietol, v ktorej časti rozsudok nadobudol právoplatnosť. Po zrušení rozhodnutia vo vyhovujúcej časti odvolacím súdom a po rozšírení žalobného návrhu sa žalobkyňa domáhala zaplatenia sumy 23.529 eur pozostávajúcej zo sumy 16.113 eur titulom zvýšenia SSU za 2050 bodov pri hodnote jedného bodu 15,72 eura, sumy

4.944 eur titulom základného odškodnenia za SSU za novohodnotenú položku 304c znalcom JUDr. Škodáčekom 300 bodmi pri hodnote bodu 16,48 eura a sumy 2.472 eur ako 50 % zvýšenia SSU za novú položku 304c. Pokiaľ súd prvej inštancie nariadil vo veci znalecké dokazovanie ohľadom ustálenia zdravotného stavu žalobkyne znalcom MUDr. Škodáčekom, závery jeho znaleckého posudku si navzájom odporovali a ako celok nevyriešili jednoznačne otázky potrebné pre spravodlivé rozhodnutie vo veci, z ktorého dôvodu žiadal ustanovenie kontrolného znalca, jeho návrh bol však zamietnutý a súd prvej inštancie tým, že nevykonal navrhnutý dôkaz, rozhodol na základe neúplne zisteného stavu. Neakceptoval závery znalca o ustálení zdravotného stavu žalobkyne až dňom 24. 10. 2012 s ohľadom na zistenie, že rozsah následku v položke 385 sa nezmenil od roku 2010, keď znalec potvrdil bodové hodnotenie SSU v lekárskom posudku MUDr. Štefanova ako správne, z čoho možno usudzovať, že zdravotný stav žalobkyne v čase vystavenia tohto posudku bol už ustálený natoľko, že bolo vystavené bodové hodnotenie SSU. Mal za to, že pokiaľ znalec hovoril o definitívnom hodnotení bodového hodnotenia SSU, toto nekorešponduje s § 8 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z. z., pretože sa mal vyjadriť k stanoveniu dátumu ustálenia zdravotného stavu, kedy bolo možné po prvýkrát vykonať bodové hodnotenie SSU, taktiež znalec neuviedol, akej liečbe sa žalobkyňa podrobila, pokiaľ ide o obranu ramennej pletene od operácie a hospitalizácie do 24. 10. 2012 a lekárske správy pripojené k znaleckému posudku sa týkajú tiež len rehabilitácie žalobkyne, ktorú bude vykonávať viacmenej doživotne. Navyiac zo správ doložených v spise vyplýva, že od augusta 2010 do apríla 2011 nie je už uvedená žiadna liečba žalobkyne. Mal za to, že súd prvej inštancie rozhodol o otázke nepremlčania nároku žalobkyne bez toho, aby bola jednoznačne vyriešená otázka, kedy bolo možné vykonať po prvýkrát bodové hodnotenie SSU, čo je podstatné pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby a svoje rozhodnutie oprel len o závery znaleckého posudku, ktorý hodnotil izolovane, bez vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi. Vytkol tiež prvoinštančného súdu, že nesprávne odvodzoval plynutie premlčacej doby od právoplatnosti rozhodnutia v trestnom konaní, pokiaľ ide o osobu zodpovednú za škodu a od vypracovania lekárskeho posudku, pokiaľ ide o výšku škody. Opierajúc sa o § 106 ods. 2 OZ nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť od vypracovania posudku, pretože až vtedy sa žalobkyňa dozvie o následkoch nehody a nárokoch na náhradu škody. Za rozhodný považoval moment, kedy možno zdravotný stav považovať za ustálený, ktorý právny názor je bežný v rozhodovacej praxi slovenských súdov. Žalobkyni nárok na SSU nevznikol tak vystavením lekárskeho posudku, ktorý už len objektivizuje a formalizuje existujúci zdravotný stav, pričom po ukončení liečenia žalobkyňa sama poznala, aké trvalé následky jej ostali a ich nepriaznivý dopad a na rôzne oblasti jej života, mohla požiadať o vystavenie posudku, z ktorého dôvodu považoval posúdenie premlčania súdom prvej inštancie za nesprávne. Argumentoval tiež, že súd prvej inštancie pochybil, aj pokiaľ ide o výšku prisúdenej istiny 19.812 eur, ktorá suma by podľa jeho odôvodnenia mala pozostávať z 40 % zvýšenia SSU zo základu 2050 bodov, pri hodnote jedného bodu 14,89 eura, čo je 12.209,80 eura, zo základného odškodnenia SSU za položku 304c 300 bodov pri hodnote bodu 16,48 eura, čo je 4.944 eur a z 40 % zvýšenia SSU za položku 304c, čo je 1.977,60 eura, pričom súčet týchto položiek správne tvorí sumu 19.131,40 eura. Okrem tohto matematického pochybenia súd prvej inštancie mylne uviedol tiež, že žalobkyňa mala základné odškodnenie SSU vyplatené pri hodnote bodu 14,89 eura, avšak na základe právoplatného trestného rozsudku jej bola vyplatená 29.634 eur za celkovo 2050 bodov pri hodnote bodu 14,46 eura, pričom aj žalobkyňa si pôvodne svoj nárok uplatnila pri hodnote bodu 14,46 eura. Tvrdil preto, že ak súd prvej inštancie chcel dodržať zásadu, že zvýšenie SSU priznáva pri hodnote bodu ako bolo vyplatené základné odškodnenie, mal vychádzať z hodnoty bodu 14,46 eura. Za premlčaný označil i nárok žalobkyne v časti týkajúcej sa sumy 3.903,23 eura, o ktorú rozšírila žalobu v časti zvýšenia SSU hodnotenú 2050 bodmi podaním zo dňa 03. 10. 2014 s ohľadom na to, že nárok na odškodnenie základného SSU za 2050 bodov si žalobkyňa uplatnila ešte v trestnom konaní pri hodnote bodu 14,46 eura a v tomto súdnom konaní žalobným návrhom doručeným súdu dňa 21. 09. 2012, a v tejto súvislosti upresnil, že ním vznesená námietka premlčania sa vzťahuje k celej sume 3.903,20 eura, o ktorú bola žaloba rozšírená v časti zvýšenia SSU za 2050 bodov. Ďalej vzniesol výhrady k hodnotenej položke 304c - poúrazové obmedzenie hybnosti chrčtice stredne ťažké, ktoré znalec MUDr. Škodáček ohodnotil 300 bodmi, pretože ako vyplýva zo zdravotnej dokumentácie, tieto syndrómy boli spôsobené poškodením ramennej sploti a v súlade s § 10 ods. 8 zák. č. 437/2004 Z. z. hodnotenie tohto následku je zahrnuté v hodnotení položky 385 - obrana celej ramennej pletene. Navyiac voči nároku žalobkyne z titulu odškodnenia základného SSU za položku 304c v sume 4.944 eur vzniesol námietku premlčania, ktorú súd prvej inštancie nesprávne posúdil, keď konštatoval, že žalobkyňa sa o tejto škode dozvedela až dňom doručenia znaleckého posudku 01. 10. 2014. V tomto smere zastal názor, že 2-ročná subjektívna premlčacia doba uplynula najneskôr dňa 21. 09. 2014, s ohľadom k uplatneniu zvýšenia SSU za položku 385 v rámci ktorej je zahrnuté

odškodnenie položky 304c na súde dňa 21. 09. 2012, pričom žalobkyňa si nárok uplatnila až 03. 10. 2014. Alternatívne, v prípade, že položka 304c by nebola zahrnutá do položky 385, došlo by k uplynutiu lehoty na premlčanie omnoho skôr, vzhľadom k ukončeniu liečby zranení chrbtice v roku 2009. Dodal, že totožné dôvody premlčania sa vzťahujú aj na zvýšenie položky 304c, ktoré si žalobkyňa uplatnila vo výške 2.472 eur dňa 03. 10. 2014, a ktoré jej súd priznal v rozsahu 40 % v sume 1.977,60 eura. V neposlednom rade sa nestotožnil so závermi súdu prvej inštancie ani pokiaľ ide o výšku percentuálneho zvýšenia SSU a 40 % zvýšenie SSU učené súdom prvej inštancie označil za neprimerané a ako dôsledok nesprávneho vyhodnotenia vykonaných dôkazov. Zdôraznil, že pokiaľ súd prvej inštancie to odôvodnil predovšetkým priznaním invalidity žalobkyne v rozsahu 70 %, ide u žalobkyne stále len o čiastočnú invaliditu a jej pracovná schopnosť nebola úplne zničená, ani výrazne obmedzená v porovnaní so stavom pred úrazom, keď samotná žalobkyňa potvrdila, že v podstate vykonáva v súčasnosti práce v rozsahu ako pred úrazom, a ide predovšetkým o administratívne a účtovnícke práce. Navyše žalobkyňa má poškodenú nedominantnú ľavú ruku, keďže je praváčka a aj podľa rozhodnutia LPK môže pracovať na pôvodnom pracovisku a môže vykonávať administratívne práce. Vytkol prvoinštančnému súdu, že nechal do úvahy, že žalobkyňa je obmedzená v rôznych činnostiach ako ktorýkoľvek iný poškodený s rovnakým postihnutím nedominantnej končatiny, a že už samotné základné bodové ohodnotenie predstavuje odškodnenie za obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti a tiež nekonkretizoval, z akých dôvodov hodných osobitného zreteľa zvyšuje SSU na hornej hranici, pričom uznanie invalidity je len jedným z prípadov hodných osobitného zreteľa, kedy možno náhradu za SSU zvýšiť. Podotkol, že žalobkyňa titulom SSU obdržala čiastku 29.634 eur, čo označil za odškodnenie primerané rozsahu následkov a reálneho obmedzenia žalobkyne v pracovnom a spoločenskom živote, keďže žalobkyňa vykonáva pôvodnú prácu, naďalej podniká ako spoločníčka obchodnej spoločnosti, napriek postihnutiu končatiny šoféruje motorové vozidlo bez akýchkoľvek úprav vozidla, je schopná chodiť a športové aktivity vykonávala len na rekreačnej úrovni. Záverom žiadal prehodnotiť aj výrok týkajúce sa trov konania štátu a trov konania žalobkyne, keďže tieto závisia od rozhodnutia vo veci samej. V tejto súvislosti uviedol, že súdny poplatok bol určený z nesprávnej výšky istiny 19.812 eur a pri rozhodovaní o trovách štátu súd prvej inštancie nepostupoval podľa § 148 ods. 1 OSP a nezohľadnil výsledok konania, keď žalobkyňa nebola úspešná vo veci v celom rozsahu. Pri trovách právneho zastúpenia žalobkyne tiež nechal do úvahy skutočnosť, že žalobkyňa žalobný návrh podávala len 3 týždne po zaslani návrhu na uzavretie dohody o zvýšení náhrady za SSU a plnenie, ktoré jej poskytol v rozsahu 10 % zvýšenia SSU odmietla a vrátila mu, čím v tejto časti zavinila vznik sporu. Okrem toho jej vzniklo právo len na náhradu trov za úkony podstatné na účelne uplatnenie práva, čím návrh na uzavretie dohody nie je a rovnako tak jej neprináleží náhrada trov za úkony v súvislosti s odvolacím konaním, v ktorom žalobkyňa nemala úspech, pretože prisudzujúci výrok bol odvolacím súdom zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, po vykonaní opravy počítacej chyby pri výške priznanej istiny, ako vecne správny potvrdiť, považujúc ho za vecne správny, založený na úplne zistenom skutkovom stave, správnych skutkových zisteniach a správnom právnom posúdení veci. Dôvodila, že odvolanie žalovaného obsahuje účelové konštrukcie, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a vychádzajú z nesprávneho výkladu na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov. Vo vzťahu k namietanej nesprávnosti záverov znaleckého posudku znalca MUDr. Škodáčka uviedla, že nesprávnosť záverov žiadnym kvalifikovaným spôsobom žalovaný neodôvodnil a nepreukázal a tiež nie je pravdivé tvrdenie, že si jeho závery navzájom odporujú, keďže ustálenie jej zdravotného stavu učené znalcom vychádza zo zdravotnej dokumentácie a z odborných zistení a znalostí. Samotná skutočnosť, že znalec potvrdil bodové hodnotenie SSU v lekárskom posudku MUDr. Štefanova z roku 2010 ako správne ešte nesvedčí o tom, že jej zdravotný stav bol v čase vystavenia posudku už ustálený, pričom nie je podstatnou skutočnosťou, či znalec uviedol, akej konkrétnej liečbe sa podrobila, pokiaľ ide o obrnu ramennej pletene od 03. 03. 2010 do 24. 10. 2012, pretože znalcovi bol charakter a rozsah jej liečby v uvedenom období zrejmy z pripojenej zdravotnej dokumentácie. V súvislosti s momentom ustálenia zdravotného stavu poukázala na to, že v dôsledku zranení bola práceneschopná od 27. 09. 2009 do 26. 09. 2010 a pred ukončením práceneschopnosti tak nebolo možné hovoriť o ustálení jej zdravotného stavu a nemohla mať ani vedomosť o tom, že jej zdravotný stav je ustálený. Po tom, čo popísala rozhodné skutočnosti súvisiace s jej liečbou akcentovala, že o ustálení svojho zdravotného stavu sa dozvedela až pri poslednej kontrole vo Fakultnej nemocnici Kráľovské vinohrady, vykonanej dňa 24. 10. 2012, a preto jej nárok nemôže byť premlčaný. Stotožnila sa s názorom, že vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá, získala v trestnom konaní vedenom proti S.. K., avšak túto získala až na verejnom zasadnutí Krajského súdu

v Nitre konanom dňa 25. 04. 2012, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté o vine JUDr. N. K. zvlášť, pokiaľ ju prvoinštančný súd, ktorý rozhodoval v predmetnej trestnej veci odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie z dôvodu, že mal za to, že predmetnú dopravnú nehodu spoluzavinil i N. F.. Až rozhodnutím odvolacieho súdu tak bolo ustálené, že predmetnú dopravnú nehodu zavinil S.. K. a až v tomto momente mohla preukázateľne nadobudnúť vedomosť o tom, kto za spôsobenú škodu zodpovedá. Naviac, žalovanému dňa 05. 09. 2012 doručila návrh na uzavretie dohody o zvýšení náhrady za SSU podľa § 6 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z., ktorá skutočnosť prerušila plynutie premlčacej doby a to až do momentu, kedy sa žalovaný k jej návrhu vyjadril, resp. až do momentu uplynutia 3-mesačnej zákonnej lehoty na vyjadrenie žalovaného k jej návrhu. Stotožnila sa s tým, že súd prvej inštancie sa dopustil chyby v počítaní, pokiaľ ide o výšku istiny, ide však o zrejmu nesprávnosť, a preto navrhla, aby súd túto opravu vykonal tým, že nesprávne uvedenú výšku istiny 19.812 eur nahradí správnu sumou 19.131,40 eura. Za nedôvodnú označila i námietku premlčania vo vzťahu k sume 3.903,20 eura s poukazom na to, že jej zdravotný stav bol ustálený ku dňu 24. 10. 2012 a návrh na rozšírenie žaloby podala na súd dňa 03. 10. 2014, teda pred uplynutím 2-ročnej premlčacej lehoty. Taktiež argument žalovaného, že poškodenie zdravia hodnotené znalcom a subsumované pod položku 304c - poúrazové obmedzenie pohyblivosti chrbtice stredne ťažké je zahrnuté v hodnotení položky 385 - obrana celej ramennej pletene považovala za nesprávny a za nepodložený, účelové tvrdenie žalovaného. Nestotožnila sa ani s námietku žalovaného o pochybení súdu prvej inštancie, keď jej priznal odškodnenie za položku 304c pri hodnote bodu 16,48 eura poukazujúc na to, že je laik bez akéhokoľvek medicínskeho vzdelania a vedomosť o nároku na náhradu škody v súvislosti s položkou 304c nadobudla až dňom doručenia znaleckého posudku, a preto i stanovenie hodnoty bodu zo strany prvoinštančného súdu je správne. V súvislosti s odškodnením základného SSU za položku 304c a tiež vo vzťahu k jej 40 % zvýšeniu mala za to, že tento nárok premlčaný nie je, s ohľadom na ustálenie zdravotného stavu dňom 24. 10. 2012 a rozšírenie žaloby v tomto smere doručené súdu dňa 03. 10. 2014. Pokiaľ ide o výšku percentuálneho zvýšenia SSU konštatovala, že súd prvej inštancie dostatočným spôsobom odôvodnil rozsah 40 % zvýšenia, keď v konaní bol preukázaný značný rozsah jej obmedzení vo všetkých oblastiach života a existencia týchto obmedzení bola potvrdená i znaleckým posudkom. Akcentovala, že už len samotný vznik invalidity je dôvodom hodným osobitného zreteľa, pre ktorý súd môže zvýšiť SSU, a preto neobstojí argumentácia žalovaného o tom, že ide u nej len o čiastočnú invaliditu v rozsahu 70 %, a že 40 % zvýšenie SSU je neprimerané. V tejto súvislosti odkázala i na jej vyjadrenia v priebehu konania, kde uviedla všetky svoje obmedzenia, a preto nepovažovala za účelné a hospodárne ich opakovanie popisovať. V súvislosti s priznanou náhradou trov právneho zastúpenia konštatovala, že pre rozhodnutie o trovách konania je úplne irelevantné, že žalobný návrh na súd podala len 3 týždne po zaslaní návrhu na uzavretie dohody, a nie je pravdou, že by vrátením 10 % zvýšenia SSU zavinila minimálne v tejto časti vznik sporu. V neposlednom rade nesúhlasila ani s tým, že návrh na uzavretie dohody nemožno považovať za úkon právnej služby, keďže tento je zakotvený v § 6 ods. 3 zák. č. 437/2004 Z. z. ako predpoklad uplatnenia nároku na súde, a že by jej nemala byť priznaná náhrada trov za poskytnutie právnych služieb za úkony v súvislosti s odvolacím konaním, pretože trovy prvoinštančného a odvolacieho konania sa posudzujú komplexne a pre ich priznanie je rozhodujúci úspech alebo neúspech vo veci samotnej pri právoplatnom skončení veci.

5. Prijatím zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) s účinnosťou od 01. 07. 2016 došlo k zrušeniu zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (§ 473 CSP). Podľa prechodného ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Znamená to, že nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikability procesnoprávných noriem, a teda sa použije na všetky konania a to i na konania začaté pred dňom účinnosti Civilného sporového poriadku s výnimkami z tohto základného pravidla ustanovenými v § 470 ods. 2 CSP.

6. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) prejednal odvolanie žalovaného na pojednávaní podľa § 385 ods. 1 CSP, na ktorom doplnil dokazovanie najmä výsluchom znalca MUDr. Gustáva Škodáčka, žalobkyne, listinami a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je sčasti dôvodné.

7. V súdnej veci konanie začalo dňa 21. 09. 2012, kedy súdu prvej inštancie bola doručená žaloba žalobkyne, ktorou sa voči žalovanému domáhala zaplata sumy 14.821,50 eura z titulu zvýšenia

náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s dopravnou nehodou, pri ktorej jej dňa 27. 09. 2009 bola spôsobená škoda na zdraví. Rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 27. 11. 2012 č. k. 25C/140/2012-99 v spojení s jeho opravným uznesením zo dňa 11. 03. 2013 č. k. 24C/140/2012-143 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 12.209,80 eura a vo zvyšku žalobu žalobkyne zamietol. V zamietajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a vo vyhovujúcej časti týkajúcej sa sumy 12.209,80 eura bol uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 11. 09. 2013 č. k. 25Co/124/2013-157, 25Co/125/2013 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. V priebehu ďalšieho konania žalobkyňa doručila súdu prvej inštancie dňa 03. 10. 2014 návrh na zmenu žaloby, ktorým si voči žalovanému uplatnila zvýšenie SSU hodnoteného lekárskeho posudkom na 2050 bodov v sume 16.113 eur, náhradu za SSU položku 304c - poúrazové obmedzenie pohyblivosti chrbtice stredne ťažké v sume 4.944 eur a zvýšenie SSU za položku 304c v sume 2.472 eur, t. j. náhradu v celkovej výške 23.529 eur. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 19. 03. 2015 pripustil zmenu žaloby o 11.319,20 eura podľa návrhu žalobkyne zo dňa 03. 10. 2014. Následne vo veci rozhodol rozsudkom, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 19.812 eur do 3 dní od jeho právoplatnosti a vo zvyšku žalobu žalobkyne zamietol. Žalovanému zároveň uložil povinnosť zaplatiť súdu prvej inštancie súdny poplatok v sume 1.188,50 eura, trovy štátu v sume 620,02 eura do 10 dní od právoplatnosti rozsudku a tiež povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania k rukám jej právneho zástupcu v sume 5.265,79 eura do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Pre absenciu odvolania strán sporu voči výroku o zamietnutí žaloby nad sumu 19.812 eur tento nadobudol právoplatnosť a predmetom odvolacieho konania je tak len prisudzujúca časť, týkajúca sa sumy 19.812 eur, výroky týkajúce sa povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok, trovy štátu ako i náhradu trov konania žalobkyni, ktoré odvolaním napadol žalovaný.

8. V súdnej veci ide v poradí už o druhý rozsudok súdu prvej inštancie po tom, čo ako už bolo vyššie konštatované, bol jeho skorší rozsudok, ktorým bolo žalobkyni priznané z titulu zvýšenia SSU plnenie vo výške 12.209,80 eura zrušený a vec mu bola vrátená pre nedostatočne zistený skutkový stav. Odvolací súd už vo svojom zrušujúcom uznesení konštatoval, že základ nároku žalobkyne uplatnený v tomto konaní je daný, keď z hľadiska skutkového stavu nebolo sporu o tom, že pri dopravnej nehode dňa 27. 09. 2009 bola žalobkyni spôsobená škoda na zdraví, za ktorú zodpovedá JUDr. N. K., ako to bolo ustálené rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 15. 12. 2011 č. k. 6T/116/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 25. 04. 2012 č. k. 3To/38/2012-553, ktorému bola uložená i povinnosť zaplatiť žalobkyni škodu vo výške 48.086,36 eura pozostávajúcu z bolestného v sume 11.966,15 eura, náhrady za SSU vo výške 29.634 eura a vecnej škody vo výške 633 eur. Táto bola žalobkyni i žalovaným vyplatená, pretože podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov prešla na neho ako na poisťovateľa povinnosť uhradiť žalobkyni ako poškodenej náhradu škody spôsobenej jej prevádzkou motorového vozidla za JUDr. N. K. ako osoby, ktorá škodu spôsobila. Na týchto svojich záveroch odvolací súd i naďalej zotrváva, keď v ďalšom konaní nevyšli najavo skutočnosti odôvodňujúce odklon od nich. Rovnako tak odvolací súd už poskytol i obširný výklad týkajúci sa inštitútu premlčania v súvislosti s náhradou škody spôsobenej na zdraví, ktorý preto duplicitne opakovať nebude a naň ako na stále platný v ďalšom poukazuje. Za situácie, že žalovaný v spore vzniesol námietku premlčania voči nárokom uplatneným žalobkyňou v konaní, t. j. aj voči nárokom po pripustení jej zmeny, bolo potrebné prioritne posúdiť jej dôvodnosť.

9. V tomto smere odvolací súd opätovne zvýrazňuje, že vychádzajúc z ust. § 106 ods. 1 OZ subjektívna premlčacia doba na náhradu škody na zdraví je 2-ročná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku poškodeného týkajúcu sa jeho a/ vedomosti o škode ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde, pričom okamih vzniku škody resp. vedomosť poškodeného o tejto škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodovej udalosti, či s protiprávnym konaním, b/ vedomosti o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, teda o zodpovednom subjekte. V prípade nároku na SSU je významné ust. § 8 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z. z., podľa ktorého lekárske posudky sa vydávajú, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o SSU spravidla až po uplynutí 1 roka od poškodenia na zdraví, a preto v súvislosti so začiatkom plynutia subjektívnej premlčacej doby poškodeného sa spája okamih, kedy došlo u neho k ustáleniu zdravotného stavu. Keďže žalobkyňa si v tomto konaní uplatnila celkovo 3 nároky v súvislosti s poškodením zdravia pri dopravnej nehode dňa 27. 09. 2009, bolo potrebné u každého z tohto nároku posudzovať plynutie premlčacej doby osobitne.

10. V prípade prvého nároku - zvýšenie náhrady za SSU podľa lekárskeho posudku MUDr. Ivana Štefanova, potvrdeného MUDr. Šimonom Kónyom, ktorým bolo sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne hodnotené celkovým počtom bodov 2050 a to za položku 385 - obrana celej ramennej pletene v rozsahu 1000 bodov zvýšených o 1000 bodov podľa § 10 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z. z., a teda spolu 2000 bodov a za položku 432b jazva od 31 - 50 cm² povrchu tela v rozsahu 50 bodov, podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo k premlčaniu uplatneného práva. Žalobkyňa sa totiž o tom, kto za škodu zodpovedá dozvedela v priebehu trestného konania vedeného proti vodičovi S. N. K. na Okresnom súde Nitra pod sp. z n. 6T/116/2011 a žalobkyňa vedomosť o škode získala z vyššie označeného lekárskeho posudku o bolestnom a SSU, ktorý bol vyhotovený dňa 16. 11. 2010, odkedy jej začala plynúť 2-ročná premlčacia doba na uplatnenie tohto nároku. Za situácie, že žalobkyňa si nárok na zvýšenie náhrady za SSU v súvislosti s lekárskeho posudkom o hodnotení poškodení zdravia uplatnila na súde dňa 21. 09. 2012 učinila tak v 2-ročnej premlčacej lehote. Žalovaný namietal, že počiatok plynutia premlčacej lehoty nemožno odvodzovať od vypracovania lekárskeho posudku, ale od ustálenia zdravotného stavu žalobkyne a možnosti prvýkrát vykonať bodové hodnotenie jej SSU v súvislosti obrnou ramennej pletene, keď z lekárskeho správ obsahnutých v spise sa žalobkyňa od augusta 2010 už žiadnej liečbe nepodrobila a len rehabilitovala. Žalovaný však v súvislosti s touto námietkou v konaní nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by spochybňoval zásadným spôsobom závery znaleckého posudku v konaní ustanoveného znalca z odboru chirurgia a traumatológia MUDr. Gustáva Škodáčka, iba navrhol vykonanie kontrolného znaleckého posudku. Podľa záverov znaleckého posudku k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo až dňom 24. 10. 2012, na ktorých znalec zotrval a bližšie ich ozrejmil pri výsluchu pred odvolacím súdom. S ohľadom na skutočnosť, že určenie ustálenia zdravotného stavu je závislé na posúdení povahy a intenzity poškodenia zdravia žalobkyne a je úzko späté s odbornými (lekárskymi) závermi, ich správnosť súd hodnotiť nemôže. Závery znaleckého posudku môže hodnotiť len z hľadiska toho, či sú náležité (logicky) zdôvodnené, či sú podložené obsahom lekárskeho nálezov, či znalec prihliadol ku všetkým skutočnostiam, s týmito sa vysporiadal, či jeho závery sú podložené výsledkami konania a nie sú v rozpore s ostatnými vykonanými dôkazmi. Podľa názoru odvolacieho súdu, závery znaleckého posudku znalca MUDr. Gustáva Škodáčka uvedeným hľadiskám zodpovedali. Znalec v súvislosti s trvalými následkami zranení žalobkyne utrpéných v dôsledku dopravnej nehody a to monoplégiou ľavej hornej končatiny v dôsledku mnohopočetného poranenia nervov plexus brachialis vľavo horný aj dolný typ, poranenie nervus musculocutaneus vľavo a nervus alaris vľavo, presvedčivým spôsobom osvetlil, kedy bolo možné považovať zdravotný stav žalobkyne za ustálený a teda za stav, kedy dostupné liečebné metódy neboli schopné priniesť zlepšenie jej zdravotného stavu. Konštatoval, že poranené nervy boli spočiatku liečené konzervatívne a následne operované na špecializovanom pracovisku na Neurochirurgickej klinike Fakultnej nemocnice Kráľovské Vinohrady v Prahe, kedy pri operácii dňa 19. 03. 2010 boli uvoľnené nervy plexus brachialis z jaziev v oblasti pazuchovej jamy, nervus musculocutaneus bol rekonštruovaný z miechového koreňa C5 a pazuchový nerv bol rekonštruovaný z nervus thoracodorsalis. V tomto smere je významné, že predmetnou operáciou však nedošlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne, táto sa naďalej podrobila liečbe, ktorá spočívala v rehabilitáciách a podpornej medikamentóznej liečbe a vyšetrenia EMG potvrdzovali obnovovanie činnosti nervov, pričom rýchlosť týchto regenerácie periférnych nervov je asi 3 cm za mesiac, a dĺžka poškodených nervov u žalobkyne bola od 30 - 60 cm. Až posledným nálezom EMG zo dňa 24. 10. 2012 bolo zistené, že reinervácia je dostatočná pre obidva rekonštruované nervy, čím došlo k ukončeniu liečby žalobkyne a k ustáleniu jej zdravotného stavu, pretože ďalšie zlepšenie už nebolo možné. Za danej dôkaznej situácie tak v konaní nebolo preukázané nad akúkoľvek pochybnosť, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo pred dňom 16. 11. 2010, kedy bol vyhotovený lekárskeho posudok o sťažení spoločenského uplatnenia, a preto pri nároku na mimoriadne zvýšenie SSU z tohto titulu, ktorý si žalobkyňa uplatnila na súde dňa 21. 09. 2012 nedošlo k uplynutiu premlčacej lehoty. Námietku premlčania vznesenú žalovaným v tejto časti odvolací súd tak vyhodnotil ako nedôvodnú.

11. Odlišná situácia však je v prípade nároku, ktorý si žalobkyňa uplatnila z titulu náhrady škody na zdraví za SSU a to položku 304c - poúrazový cervikokraniálny a cervikobrachiálny syndrom stredne ťažkého stupňa, ako i jeho 50 % zvýšenie. Sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s týmto poškodením zdravia v lekárskeho posudku o SSU zo dňa 16. 11. 2010 hodnotené nebolo a hodnotil ho až znalec MUDr. Škodáček v znaleckom posudku počtom bodov 300. V nadväznosti na to následne žalobkyňa si tento nárok uplatnila podaním zo dňa 03. 10. 2014 v sume 4.944 eur a rovnako tak požadovala i jeho zvýšenie o 50 %, čo predstavovalo sumu 2.472 eur. I v prípade týchto dodatočne uplatnených nárokov, námietku premlčania vznesenú žalovaným je potrebné posudzovať vo svetle zhora uvedených hľadísk. Odvolací súd preto vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa sa o tom, kto za

škodu zodpovedá, dozvedela v rámci vyššie označeného trestného konania vedeného na Okresnom súde Nitra sp. zn. 6T/116/2011, a že jej zdravotný stav v tomto smere bol ustálený a bolo možné vykonať bodové ohodnotenie SSU maximálne rok po úraze, ako to skonštatoval opätovne znalec MUDr. Gustáv Škodáček. Znamená to potom, že subjektívna 2-ročná premlčacia doba začala žalobkyni plynúť na náhradu SSU, ako i zvýšenia SSU vo vzťahu k poškodeniu chrbtice (položka 304c) od 28. 10. 2010 a pokiaľ si ho žalobkyňa uplatnila až dňa 03. 10. 2014, učinila tak po uplynutí premlčacej lehoty a vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného bol súd povinný na ňu prihliadnuť. V súvislosti s tvrdením žalobkyne o tom, že vedomosť, kto za škodu zodpovedá získala až rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 3To/38/2012-553, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25. 04. 2012, ktorým bolo ustálené, že dopravnú nehodu zaviniť S. N. K., odvolací súd poukazuje na judikované stanovisko Najvyššieho súdu SR vyslovené v jeho rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/82/2009, podľa ktorého poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá v okamihu preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne ktorá fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá; v uvedenom okamihu nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúca nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a o jeho zodpovednosti. To, že žalobkyňa v trestnom konaní si uplatnila svoj nárok na náhradu škody iba potvrdzuje, že mala informáciu o zodpovedajúcom subjekte a jej tvrdenie je takto neopodstatnené. Zvlášť, pokiaľ rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 15. 12. 2011 č. k. 6T/116/2011-518 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 25. 04. 2012 č. k. 3To/38/2012-553, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25. 04. 2012 bola žalobkyni i priznaná náhrada škody za bolesť a SSU a i v prípade, že počiatok plynutia premlčacej doby by bol od právoplatnosti trestného rozsudku táto by márne uplynula ku dňu rozšírenia žaloby žalobkyňou. Rovnako za neopodstatnenú treba považovať námietku žalobkyne, že došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby v súvislosti s jej návrhom adresovaným žalovanému na uzavretie dohody podľa § 6 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z., keď predmetom tejto dohody bolo len zvýšenie SSU za poškodenie zdravia ohodnotené lekárskeho posudkom zo dňa 16. 11. 2010. S ohľadom na tieto závery odvolací súd preto v ďalšom hodnotil dôvodnosť žalobkyňou uplatneného 50 % zvýšenia náhrady SSU len podľa lekárskeho posudku zo dňa 16. 11. 2010.

12. V zmysle § 1 zák. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za SSU tento zákon ustanovuje: a/ podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za SSU, b/ vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a SSU a jeho náležitosti a c/ zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie SSU. Podľa § 5 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z. pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za SSU sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť aj SSU ohodnotilo v lekárskom posudku. V zmysle § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. v prípadoch hodných osobitného zreteľa akým je uznanie invalidity môže súd náhradu za SSU zvýšiť najviac o 50 %.

13. Náhrada za bolesť a sťaženie SSU stanovená na základe počtu bodov určeného v lekárskom posudku predstavuje jednorazové odškodnenie za bolesti spôsobené poškodením zdravia, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, za nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho osobných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Pre správne určenie výšky odškodnenia za SSU je nevyhnutné najskôr zistiť, aké mal poškodený predpoklady pre svoje uplatnenie v živote a spoločnosti pred vznikom škody a aké predpoklady má po vzniku škodovej udalosti. Z porovnania týchto predpokladov možno potom vyvodiť záver, či a do akej miery boli touto udalosťou znížené alebo stratené u poškodeného možnosti uplatnenia sa v živote a spoločnosti. Odškodnenie za sťaženie SSU má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život aj životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Sťažením spoločenského uplatnenia je preto potrebné rozumieť jednak vylúčenie, či obmedzenie účasti poškodeného na plnohodnotnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, nie pre sťaženie či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľby životného partnera, prípadne možnosti ďalšieho sebazvedávania.

14. V platnom právnom režime o výške náhrady za bolesť a SSU rozhodujú dve skutočnosti - celkový počet bodov uvedený v lekárskom posudku (§ 5 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z.) a v prípade SSU aj zvýšenie náhrady ohodnotenej v lekárskom posudku súdom (§ 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z.). Pre každý z týchto krokov zákon limituje priestor pre voľnú úvah, v prípade mimoriadneho zvýšenia náhrady za SSU je súd viazaný zákonom stanovenou maximálnou hranicou zvýšenia, vyjadrenou 50 % základného bodového ohodnotenia. Táto možnosť je daná len v prípadoch osobitného zreteľa, kde súdna prax dospela k

záveru, že uznanie invalidity v zmysle § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. je jedným, nie však jediným prípadom osobitného zreteľa (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/212/2010 zo dňa 29. 11. 2011). Zároveň súd akceptoval, že pre zvýšenie základného bodového ohodnotenia, teda určenie, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa nie je podstatným, či lekár využil možnosť zvýšiť bodové ohodnotenie. Pri posudzovaní otázky, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa a určovanie rozsahu odškodnenia súd musí dbať na to, aby jeho rozhodnutie bolo ako celok spravodlivé. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za SSU treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/464/2015 zo dňa 25. 02. 2016).

15. Z hľadiska skutkového stavu v súdnej veci niet sporu o tom, že lekárske posudkom o SSU, vypracovaným MUDr. Štefanovom a potvrdeným MUDr. Kónym zo dňa 16. 11. 2010, v zhode i so znaleckým posudkom MUDr. Gustáva Škodáčka, bolo SSU žalobkyne stanovené v rozsahu 2050 bodov za položku č. 385 - obrna celej ramennej pletene v rozsahu 1000 bodov, zvýšené o 1000 bodov podľa § 10 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z. z., spolu 2000 bodov a za položku 432b jazva od 31 - 50 cm² v rozsahu 50 bodov. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že z takto stanoveného počtu bodov SSU bolo potrebné vychádzať i pri zvýšení SSU a to pri hodnote bodu platnej v čase určenia základného SSU, a z ktorej hodnoty žalobkyňa vychádzala i pri podaní žaloby. Nesprávne však uviedol, že pri vzniku nároku na SSU hodnota tohto bodu predstavovala 14,89 eura, keď z trestného rozsudku nepochybne vyplýva, že žalobkyňa bola priznaná náhrada SSU za 2050 bodov pri hodnote 1 bodu 14,46 eura, čo aj žalovaný dôvodne vytýkal vo svojom odvolaní. Výška náhrady za SSU u žalobkyne tak predstavovala sumu 29.643 eur, ktorá bola zo strany žalovaného i plnená. Tvrdenie žalobkyne, že je potrebné vychádzať z hodnoty bodu v čase ustálenia jej zdravotného stavu, t. j. ku dňu 24. 10. 2012 si odvolací súd neosvojil z dôvodov preukazovaných už prvoinštančným súdom, na ktoré v ďalšom poukazuje.

16. V prejednávanej veci odvolací súd v zhode s prvoinštančným súdom, vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k totožnému záveru, že pri odškodnení žalobkyne treba aplikovať § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. Aj podľa názoru odvolacieho súdu treba prípad ochrnutia ľavej hornej končatiny majúceho za následok len negatívne dopady na možnosti uplatnenia sa žalobkyne v spoločenskom, rodinnom a pracovnom živote aj s ohľadom na jej produktívny vek a prognózu vývoja jej zdravotného stavu do budúcnosti, považovať za prípad hodný osobitného zreteľa. V tomto smere poukazuje najmä na závery znalca, ktorý konštatoval, že žalobkyňa pri pohybe, chôdzi a bežnej činnosti ľavú hornú končatinu má špeciálnym závesom prifixovanú k telu, aby jej nezavadzala pri pohyboch, každú činnosť vykonáva len pravou hornou končatinou, ľavou si prakticky nevie v ničom aktívne pomôcť, obtiažne udržuje rovnováhu, jej chrbtica je nerovnomerne zaťažovaná, čo je zdrojom vážnych bolestivých stavov, nemôže prevádzať aktívne šport, pričom prognóza jej zdravotného stavu je taká, že sa v žiadnom prípade nezlepší, a aby sa udržala na súčasnej úrovni, bude musieť žalobkyňa pravidelne aktívne rehabilitovať, a napriek tomu sa budú zhoršovať jej ťažkosti s chrbticou a ostatnými preťažovanými kĺbmi a neuropatická bolesť celej ľavej hornej končatiny bude pretrvávať do konca života. Úplné ochrnutie ľavej hornej končatiny tak žalobkyňu hendikepuje v každodennom živote pri všetkých bežných činnostiach ako je osobná hygiena, starostlivosť o domácnosť, spoločenská činnosť a šport a na trhu práce má žalobkyňa jednoznačne sťažené uplatnenie.

17. Napriek tomu, že odvolací súd sa pri rozhodovaní neodchýlil od právneho názoru súdu prvej inštancie v otázke, či žalobkyne patrí podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. zvýšenie odškodnenia za SSU, na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k odlišnému záveru v otázke primeranosti zvýšenia tejto náhrady. I keď odvolací súd nespochybňuje, že žalobkyňa v dôsledku škody na zdraví postihli ťažké následky, ktoré ju podstatne obmedzujú a významne menia jej uplatnenie v živote, či už osobnom, rodinnom, spoločenskom, športovom, ako i pracovnom, tieto nenastali v takom rozsahu, že by žalobkyňu vylúčili zo spoločenského života, prípadne znemožnili jej výkon akéhokoľvek povolania, aby tak išlo o výnimočný prípad, ktorý by odôvodňoval odškodnenie na takmer hornej hranici zákonom prípustnej miery zvýšenia náhrady za SSU. Posudzujúc vplyv poškodenia ľavej hornej končatiny žalobkyne na jej život, ako i možnosti uplatnenia sa v pracovnej sfére a v spoločnosti mal za to, že pri preukázanom obmedzení žalobkyne, zvýšenie náhrady za SSU až o 40 % prevedené súdom prvej inštancie je neadekvátne a nezodpovedajúce zmenám, ku ktorým došlo ku kvalite života žalobkyne v porovnaní s jej doterajším životom. Je potrebné totiž vziať na zreteľ, že žalobkyňa má poškodenú nedominantnú ruku, pretože je praváčka, naďalej môže pracovať na pôvodnom pracovisku, kde vykonáva administratívne

práce, naďalej šoféruje motorové vozidlo, svoje voľnočasové aktivity pred úrazom nevykonávala na mimoriadnej úrovni, ale len rekreačne, rovnako tak nie je úplne odkázaná na starostlivosť druhej osoby. Berúc do úvahy, že v bodovom ohodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne už posudzujúci lekár počet bodov navýšil až na dvojnásobok, za postačujúce a primerané všetkým okolnostiam, vrátane veku žalobkyne odvolací súd považoval zvýšenie odškodnenia SSU o 20 %. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že úvahy súdu prvej inštancie predkladané v jeho rozhodnutí vo vzťahu k zvýšeniu SSU sú nielenže nenáležité, ale i úplne rozporné s rozhodovacou praxou súdov v otázke zvýšenia náhrady za SSU ako i stále platnou judikatúrou. Zvýšenie odškodnenia za SSU žalobkyne o 20 % tak predstavuje vo finančnom vyjadrení sumu 5.928,60 eura, ktorú odvolací súd žalobkyni priznal a vo vyššej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

18. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 2 CSP a s ohľadom na čiastočný úspech strán sporu v konaní náhradu trov konania pomerne rozdelil. Žalobkyňa po rozšírení žaloby sa ňou domáhala voči žalovanému zaplata celkovej sumy 23.529 eur, pričom úspech mala v prisudzujúcej časti týkajúcej sa sumy 5.928,60 eura, čo znamená jej 25 % úspech v konaní. Naproti tomu žalovaný mal v konaní úspech v zamietajúcej časti, t. j. nad sumu 5.928,60 eura, čo znamená jeho 75 % úspech a teda čistý úspech žalovaného v konaní potom predstavuje 50 % (75 % - 25 %). Odvolací súd preto vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

19. O povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol odvolací súd podľa § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, keď žalobkyňa bola od platenia súdnych poplatkov osobne oslobodená (§ 4 ods. 2 písm. i/ Zákona o súdnych poplatkoch) a žalovanému, ktorý v konaní od poplatkovej povinnosti oslobodený nebol tak vznikla povinnosť, s ohľadom na výsledok konania, zaplatiť pomernú časť poplatku a to vo výške 6 % z priznanej sumy podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu Zákona o súdnych poplatkoch. Odvolací súd preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 355,50 eura (6 % zo sumy 5.928,60 eura za súčasného použitia § 7a písm. c/ Zákona o súdnych poplatkoch) do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku súdu prvej inštancie.

20. V prejednávanej veci súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie, v súvislosti s ktorým bolo znalcovi MUDr. Gustávovi Škodáčekovi vyplatené znalečné vo výške 770,02 eura (uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 23. 09. 2014 č. k. 25C/140/2012-263) a následne bol znalec vypočutý na odvolacom pojednávaní, v nadväznosti na čo mu bolo priznané znalečné vo výške 85,78 eura (uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 31. 08. 2017 č. k. 6Co/398/2015-392). Výdavky spojené s vykonaním tohto dôkazu tak predstavovali celkovo sumu 855,80 eura, a preto s ohľadom na pomer úspechu strán v spore, žalobkyni vznikla povinnosť podieľať sa na týchto výdavkoch v rozsahu 75 %, čo predstavuje sumu 641,85 eura a žalovanému v rozsahu 25 %, čo predstavuje sumu 213,95 eura. Za situácie, že výdavky spojené s vykonaním znaleckého dokazovania boli hrazené z rozpočtových prostriedkov súdu a suma 150 eur z preddavku zloženého žalovaným, odvolací súd aplikujúc v danej veci § 251 ako i článok 4 CSP uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť trovy štátu v sume 641,85 eura a žalovanému v sume 63,95 eura (213,95 eura - 150 eur) súdu prvej inštancie do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

21. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, okrem jeho zamietajúcej časti, podľa § 388 CSP zmenil, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie

je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).